

Της **Μικέλας Χαρτουλάρη**

Ο Βλαντίμιρ Ναμπόκοφ με τη γυναίκα του Βέρα σε μια παρτίδα σκάκι που όπως και το τελευταίο του μυθιστόρημα, έχει μείνει στη μέση. Οι δυο τους παντρεύτηκαν το 1925, εγκαταστάθηκαν στις ΗΠΑ το 1940 και πάντα πολύ δεμένοι μεταξύ τους, έζησαν στο πολυτελές ελβετικό «Μοντρέ Παλάς» από το 1961 έως τον θάνατό του το 1977

Η άλλη Λολίτα του Ναμπόκοφ

«**Τ**α γυμνά κουτεπιέ της ήταν λευκά σαν τους νεανικούς της ώμους» (...) «Τα στήθη της έδειχναν καμιά δεκαριά χρόνια νεότερα από εκείνη, με τις ωχρές λοξές θηλές τους και τη σφριγηλότητα τους.» (...) «Όταν το χέρι γύρισε το εύθραυστο πειθίνο κορμί της από την άλλη, αποκάλυψε νέα θαύματα – τις ευκίνητες ωμοπλάτες παιδιού που το πλένουν, την κούρτωση της σπονδυλικής στήλης μπαλαρίνας, στενά οπίσθια με σαφή ακαταμάχητη γοητεία...» Αλλά (...) «κατένενας δεν μπορούσε να πει τι συνέβαινε μέσα στο κεφαλάκι της».

Ετσι περιγράφει ο Βλαντίμιρ Ναμπόκοφ τη Φλόρα, ένα 24χρονο ακαλλέργητο, ανυπόμονο, ακάρταγο και ορεκτικό θηλυκό, μια ώριμη Λολίτα-μετά-τη-Λολίτα που άρχισε να τον στοιχειώνει το 1975, είκοσι χρόνια έπειτα από εκείνο το εμβληματικό μυθιστόρημά του. Η Φλόρα

Λνι, εγγονή μοσχοβίτη νεομοντέ ζωγράφου, είναι η τελευταία πρωίδα του μεγάλου συγγραφέα ο οποίος πέθανε το 1977. Και μαζί με τον (κερατωμένο) σύζυγό της – τον παχύσαρκο νευρολόγο Φίλιπ Γουάιλντ που ξέρει να σαγηνεύει τα πλήθη με το πνεύμα του, και προσπαθεί να ξερκίσει τη σήψη του δεσμού του και του κορμιού του γράφοντας ένα μυθιστόρημα – πρωταγωνιστούν οι δυο τους στο τελευταίο, ημιτέλειο, έργο του. Πρόκειται για το *Πρωτότυπο της Λώρας* (ο τίτλος παραπέμπει στο «αληθινό» υποπίθητα μυθιστόρημα του Φίλιπ), που κυκλοφόρησε στα αγγλικά πέρσι, 32 χρόνια μετά τον θάνατο του συγγραφέα, και μόλις τώρα στα ελληνικά (εκδόσεις Πατάκη, μτφ. Νίνα Μπούρη), προκαλώντας τεράστια πολεμική. Αιτία, η απόφαση του υιού Ναμπόκοφ να το εκδώσει, παρ' ότι ο πατέρας του είχε παρακαλέσει ρητά να το κάψουν εάν πέθαινε προτού το ολοκληρώσει. Πράγματι ο αναγνώστης δεν διαβάζει ένα ρέο αφήγημα αλλά σπαράγματα ενός έργου εν τη γενέσει του, που αναπτύσσονται σε 138 χειρόγραφες καρτέλες ευρητηρίου. Ο 76χρονος σήμερα Νημίτρι, τις έβγαλε από την ελβετική θυρίδα όπου ήταν φυλαγμένες, και τις έδωσε στη δημοσιότητα, ως «ένα αριστούργημα σε εμβρικό στάδιο». Μπορεί να μην είναι ακριβώς αυτό, όμως έτσι κι αλλιώς έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως το ύστατο κλείσιμο του μυαλού ενός από τους σπουδαιότερους μετρ του καιρού μας.

Το εξώφυλλο του «Πρωτοτύπου της Λώρας»

Στο *Πρωτότυπο της Λώρας*, ο Ναμπόκοφ μεταξύ άλλων «αποχαιρέτά» τον πρωταγωνιστή της Λολίτας παραπέμποντας και στον προδρομικό της *Γπιευτί* (το τελευταίο μυθιστόρημα που έγραψε στα ρωσικά). Ένας Χάμπερντ Χ. Χάμπερντ εμφανίζεται σπ... *Λώρα* όχι πια ως καλλιθητής αλλά ως ηλικιωμένος άγγλος λίγο απατεώνας αλλά charmeur (γυμναστής), εραστής της ξεσημασμένης χορεύτριας-μυθιστορίας της Φλόρας, και «ευγενικός αλλά δύσσομος και πειστικός» με το δωδεκάχρονο τότε κορίτσι. Το περιτριγύριζε διαρκώς «μουμουρίζοντας έναν μονότονο σκοπό και κατά κάποιο τρόπο την υπνώτιζε, την τύλιγε ως πούμε με μια κολλώδη αφράτη ουσία», βρικόκοντας προσοχήματα για να τη χαϊδέψει. Αλλά κι εκείνη, «έξερε τα κόλπα», και «έχει αγαπήσει τη ταχυδακτυλουργία, όπως αγαπάει κανείς ένα καινούργιο παιχνίδι», μέχρι που κάποια στιγμή τον άρχισε στις κλωτσιές.